

వికాస దశలు..ఎదుగుదల మార్గంలో మెలురాళ్లు

(జూన్ 19 తరువాయి)

యవ్వనారంభ దశ లక్షణాలు

- ❖ ఉత్తర బాల్కన్ దశలోని చివరి సంవత్సరాలు, కొమార దశలో ప్రారంభ సంవత్సరాలను కలుపుకోవడం వల్ల ఈ దశను అతివ్యాప్త దశ అంటారు
- ❖ ఈ దశ కాలం చిన్నదైనా తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ మార్పులు జరుగుతాయి
- ❖ **పూర్వ యవ్వనారంభ దశ**
 - ❖ గౌణ లైంగిక లక్షణాలు కనిపించడం ప్రారంభమవుతుంది
 - ❖ పునరుత్పాదక వ్యవస్థ పూర్తిగా పరిపక్వత చెందుతుంది
- ❖ **యవ్వనారంభ దశ**
 - ❖ లైంగిక పరిపక్వత వల్ల ఆడపిల్లల్లో రుతుస్రావం, మగపిల్లల్లో రాత్రివేళల్లో వీర్యస్పృలనం ప్రారంభమవుతాయి
 - ❖ గౌణ లైంగిక లక్షణాలు ఇంకా అభివృద్ధి చెందే దశలోనే ఉంటాయి

సి) ఉత్తర యవ్వనారంభ దశ

- ❖ లైంగిక భాగాలు పరిపక్వత చెంది, గౌణ లైంగిక లక్షణాలు బాగా అభివృద్ధి చెంది పనిచేయడం ప్రారంభిస్తాయి
- ❖ ఇది బాల్య దశను కొనసాగడంతో కలిపే దశ
- ❖ వ్యక్తి జీవితంలో అతివేగవంతమైన పెరుగుదల, శిశువు జనన పూర్వదశలో, యవ్వనారంభ దశలో జరుగుతుంది
- ❖ ఈ దశ అందరిలో ఒకే వయస్సులో ప్రారంభం కాదు. దీనిలో వైయక్తిక భేదాలుంటాయి
- ❖ లైంగిక పరిపక్వత పూర్తిగానే ఈ దశ అంతమవుతుంది
- ❖ పిల్లల పెరుగుదలలో భాగంగా అన్ని దశల్లో కంటే ఎక్కువ దుఃఖాన్ని అనుభవించే దశ
- ❖ ఈ దశలో సడత తీరు మారి సిగ్గు, బిడియం వస్తుంది. ఈ దశలో తీవ్రమైన మానసిక ఒత్తిడి ఉంటుంది
- ❖ ఈ దశలో నిద్రలేమి, రక్తహీనత మొదలైన లక్షణాలు కనిపిస్తాయి

6. కొమారదశ

- ❖ ఈ దశ కాలం 13/14 నుంచి 18 సంవత్సరాలు
- ❖ కొమారదశను ఆంగ్లంలో ఆడ్వెన్స్ య్ అని అంటారు
- ❖ ఇది Adolescence అనే లాటిన్ పదం నుంచి ఉద్భవించింది
- ❖ లాటిన్ భాషలో దీని అర్థం టు గ్రో ఇన్ టూ మెచ్యూరిటీ (పరిపక్వత చెందడం)
- ❖ ఈ దశలోని వారినే అదాల్సెంట్ అంటారు
- ❖ ఈ దశని టీనేజ్ దశ, సందర్భ దశ, ఒత్తిడి దశ, ఒడిదుడుకుల దశ, పునరుత్పత్తి దశ, యవ్వనారంభ దశ, సమస్యలతో కూడిన దశ, కిశోర ప్రాయ దశ, ఆత్మకాత్వలు చేసుకునే దశ, జీవితంలో అత్యంత కఠినమైన దశ, గుర్తింపు కోరుకునే దశ, పగటి కలలు కనే దశ, భిన్న లింగవర్గ యుల పట్ల ఆకర్షణ దశ అని అంటారు

నిర్వచనాలు

- ❖ కొమారదశ 'ఒత్తిడి, ప్రయాస, కలత, జగదాలతో కూడుకున్న దశ' - స్లాన్స్ హాల్
- ❖ వ్యక్తిలో శారీరక, మానసిక, లైంగిక, సాంఘిక, ఉద్వేగాత్మక సమస్యలను ఎదుర్కొంటూ అదిగ మిస్టూ సర్దుబాటు పొందే దశ - కోహ్లెన్
- ❖ యవ్వనం సంకుచిత భావన, కొమారం సమగ్రమైన భావన

ఎ. శారీరక వికాసం

- ❖ 15 సంవత్సరాల వయసులో వయోజన దశ లోని ఎత్తులో 90 శాతం కలిగి ఉంటారు
- ❖ బాలికల్లో రుతుస్రావం, అండోత్పత్తి, బాలురలో ఇండ్రయ స్ఫలనం, శుక్రకణోత్పత్తి ప్రారంభమవుతుంది
- ❖ బాలికల్లో గొంతు, తియ్యగా, కీమగా ఉంటుంది
- ❖ బాలురలో గొంతు బొంగురుగా, దృఢంగా ఉంటుంది
- ❖ గౌణ లైంగిక లక్షణాలు (ఛాతీమీద, చంకల కింద, జననేంద్రియాల వద్ద వెంట్రుకలు, మీసాలు, గడ్డం రావడం) అభివృద్ధి చెందడం

నమస్యలు

- ❖ తమ శరీరంలో వచ్చే మార్పులను ఇతరులతో పోల్చుకొని వాటిలో హెచ్చుతగ్గులను చూసి ఆత్మవ్యూహతకు లోనవుతారు
- ❖ బాలికల్లో రుతుస్రావం, బాలురలో వీర్యస్ఫలనం జరగటం వల్ల అండోశన చెందుతారు
- ❖ ముఖపైన మొటిమలు, మచ్చలు వంటివి రావడం వల్ల అండోశన చెందుతారు

బి) మానసిక వికాసం

- ❖ మానసిక వికాసం, పతాకస్థాయికి చేరుకుంటుంది
- ❖ విరోధ స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటారు
- ❖ విశ్రాంత సమయాన్ని ఒంటరిగా గడపుతారు
- ❖ పగటి కలలు కంటూ, ఏదో విషయం గురించి ఆలోచిస్తూ ఉంటారు
- ❖ లైంగిక విషయాల మీద కుతూహలం చూపుతారు
- ❖ భిన్న లింగ వ్యక్తులను ఆకర్షించే ప్రయత్నాలు చేస్తారు
- ❖ మానసిక వికాసం 18 సంవత్సరాల వరకు జరిగి ఆ తర్వాత ఆగిపోతుందని మనోవిజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయం
- ❖ వయసు పెరుగుతూ ఉంటే మానసిక వికాసం వేగం తగ్గుతూ వస్తుంది
- ❖ సమైక్య ఆలోచన, విభిన్న ఆలోచన, అమూర్త వివేచనం, ఏకాగ్రత, గ్రహింపు వంటి మానసిక ప్రక్రియలు బాగా పెంపొందుతాయి

నమస్యలు

- ❖ వాస్తవాలను విస్మరించి పగటి కలలు కంటూ

ఊహలోకంలో విహరిస్తారు

- ❖ విద్యార్థివ్యవస్థలో పోటీతత్వం వల్ల ఒత్తిడికి లోనవుతారు
- ❖ కో-ఎడ్యుకేషన్ పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు సంకుచిత ధోరణుల వల్ల విద్యార్థులు అండోశన చెందుతారు

సి) ఉద్వేగ వికాసం

- ❖ ఈ దశలో ఉద్వేగాలు, తీవ్రస్థాయిలో ఉంటాయి. ఆస్తిరతతో ఉంటారు
- ❖ ప్రేమ, కోపం, త్యాగం అనేవి విపరీతంగా ప్రదర్శిస్తారు నాయక, నాయకి ఆరాధన భావ న/వ్యక్తి పూజ హీరోవర్షిడ్ కలిగి ఉంటారు
- ❖ వీరోచి చిత్తం ఎక్కువగా మారిపోతూ ఉంటుంది
- ❖ అభిమాన తారలను, శ్రీదాకారులను ఆరాధించి, అనుకరిస్తారు
- ❖ జీవితం పట్ల భయాన్ని కలిగి ఉంటారు
- ❖ ఈ దశలో వారు అటు చిన్న పిల్లలుగా, ఇటు వయోజనులుగా ఉడటం వల్ల ఒత్తిడికి గురవు తారు. కాబట్టి ఇది సందర్భ కాల దశ
- ❖ ఈ దశ చివరికి ఉద్వేగ పరిపక్వతను పొందుతారు

నమస్యలు

- ❖ ఈ దశలో ఉద్వేగాలు ఒకే రీతిలో ఉండక,

టెట్ ప్రత్యేకం సైకాలజీ

అని భావిస్తే, కొమార దశలోని పిల్లలు కొన్ని సందర్భాల్లో అబద్ధం అవసరం అనుకుంటారు

- ❖ పెద్దలు బోధించిన నీతి నియమాలను అతిక్రమిస్తారు.

ఎఫ్) భాషా వికాసం

- ❖ భాషా వైపర్యాయ బాగా అభివృద్ధి చెందుతాయి
- ❖ ఈ దశ పూర్వయ్యసరికి 40 వేలకు పైన పదాలను తెలుసుకుంటారు
- ❖ ఎదుటివారి మాటల్లో, నిందాస్తుతుల్లో వ్యంగ్యాన్ని ఆర్థం చేసుకుంటారు
- ❖ కవితలు, వ్యాసాలు, కథలు రాస్తారు

నమస్యలు

- ❖ వీరు కూడా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడుతారు

7. వయోజన దశ

- ❖ ఈ దశ కాలం 18-40 సం.లు
- ❖ పగటి కలలు మాని వాస్తవికతకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చే దశ
- ❖ ఆరోగ్య విషయమై వ్యాకులత చెందే దశ
- ❖ స్పృతి సామర్థ్యం తగ్గే దశ
- ❖ పరిపూర్ణ పరిపక్వ దశ
- ❖ శారీరక, మానసిక పెరుగుదల నిలిచిపోయే దశ
- ❖ అనుభవాలు, విస్తృతపరచకోనే దశ
- ❖ సామర్థ్యాలన్నింటిలో పరిపూర్ణత ఏర్పడే దశ
- ❖ జీవితంలో స్థిరపడే దశ
- ❖ ఉద్యోగపరంగా, జీవనపరంగా, మధ్య వయస్సులో అసంతృప్తికి, ఒత్తిడికి గురవుతారు. దీన్నే ఎరిక్, క్రింగర్, వాయిడ్ అన్నారు
- ❖ మధ్య వయసులో వారు, జీవిత చరమాంకం అయిన వృద్ధాప్యంలోని వారు, ఏకాంతాన్ని అభిలషిస్తారు - నార్మన్ విన్యంట్ పీల్

శివపల్లి సైకాలజీ ఫ్యాకల్టీ టీఎస్, ఏపీ ఏకేఆర్ స్టడీ సర్కిల్

5 ఏళ్లలోపు పిల్లలు అబద్ధాలు ఆడటం తప్పు

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

ఫ్యాకల్టీ పోస్టులు..

మీరట్లోని సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ లండ్ టెక్నాలజీలో కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- ❖ మొత్తం భాగీలు: 42
- ❖ పోస్టులు: ప్రొఫెసర్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్
- ❖ విభాగాలు: బయోఇన్ఫర్మాటిక్స్, పాదాలజీ, ప్లాంట్ బయోటెక్నాలజీ, కెమిస్ట్రీ, ఫుడ్ ప్రాసెస్ ఇంజనీరింగ్, ఫ్రూట్ సైన్స్ తదితరాలు
- ❖ దరఖాస్తు: వెబ్సైట్లో
- ❖ చివరితేదీ: జూన్ 23
- ❖ వెబ్సైట్: www.svpuat.edu.in

నైపర్లో...

మొహలీలోని నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫార్మాస్యూటికల్ ఎడ్యుకేషన్ లండ్ రిసెర్చ్ (నైపర్)లో తాత్కాలిక ప్రాతిమదికన కింది పోస్టుల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- ❖ మొత్తం భాగీలు: 19
- ❖ పోస్టులు: సైంటిఫిక్ కోఆర్డినేటర్, ఎన్ఆర్ఎఫ్, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్, క్లర్క్
- ❖ దరఖాస్తు: ఆన్లైన్లో
- ❖ చివరితేదీ: జూన్ 30
- ❖ వెబ్సైట్: https://www.niper.gov.in

యంగ్ ప్రొఫెషనల్స్...

న్యూఢిల్లీలోని ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రిసెర్చ్ (ఐసీఎంఆర్)లో కింది భాగీల భర్తీకి ప్రకటన విడుదలైంది.

- ❖ మొత్తం భాగీలు: 12
- ❖ పోస్టులు: యంగ్ ప్రొఫెషనల్-1
- ❖ విభాగాలు: అడ్మినిస్ట్రేషన్, ఐటీ
- ❖ దరఖాస్తు: ఆన్లైన్లో
- ❖ చివరితేదీ: జూన్ 30
- ❖ వెబ్సైట్: www.icmr.gov.in

ఆన్లైన్లో స్టడీ మెటీరియల్

గ్రూప్-డి, గ్రూప్: జనరల్ స్టడీస్, కరెంట్ అఫైర్స్ కోసం పై క్లౌఆర్ కోర్సు స్కాన్ చేయండి.

జూన్ 16 తరువాయి

109. కింది వాటిలో సరికాని వాక్యం?

ఎ. ప్రజలు మాట్లాడేది భాష
బి. ప్రజలు రాసేది లిపి
సి. ఒక భాషా పదాలు ఏ లిపిలోనైనా రాయవచ్చు
డి. ఒక భాషా పదాలు వేరే భాషలోకి చేరవు

110. తెలుగు, తమిళం, దేవనాగరి వంటి లిపులకు మూలమైన లిపి?

ఎ. ఖరోష్ఠిలిపి బి. బ్రాహ్మిలిపి
సి. అరమూక్ లిపి డి. పర్షియన్ లిపి

111. ప్రాచీన కాలంలో రాయదానికి ఉపయోగించిన భూర్ణ పత్రాల చెట్టు ఎక్కడ పెరిగాయి?

ఎ. హిమాలయాలు
బి. నీలగిరి పర్వతాలు
సి. ఆరావళి పర్వతాలు
డి. తూర్పు కనుమలు

112. దక్షిణ భారతదేశంలో ప్రాచీన కాలంలో రాయదానికి ఉపయోగించిన సాధనాలు?

ఎ. కాగితం, ఘంటం
బి. తాటి ఆకులు, ఘంటం
సి. పాత పర్శుల, ఘంటం
డి. చెక్క, ఘంటం

113. సంస్కృతంలో అది కావ్యం?

ఎ. మహాభాగవతం బి. మహాభారతం
సి. రుగ్వేదం డి. రామాయణం

114. జాతక కథలు ఏ మతానికి చెందినవి?

ఎ. జైన బి. బౌద్ధ
సి. హిందూ డి. శైవ

115. కింది వాటిలో శస్త్ర చికిత్సల గురించి తెలియజేసే ప్రాచీన గ్రంథం?

ఎ. చరక సంహిత బి. శుశ్రుత సంహిత
సి. ఆర్కభట్టాయం డి. అష్టాధ్యాయ

116. శూద్రులకు రాసిన వ్యవస్థాపిక ఎవరి గురించి తెలుస్తుంది?

ఎ. పట్టణ ప్రజలు బి. గ్రామీణ ప్రజలు
సి. సైనిక విషయాలు డి. పరిపాలనా విషయాలు

117. కింది వాటిలో మొదటి సంస్కృత పద్య కావ్యం?

ఎ. రామాయణం బి. బుద్ధచరిత్ర
సి. అష్టాధ్యాయ డి. అమరకోశం

118. రాష్ట్రంలో పోలీసు డిపార్టుమెంట్ ఎవరి ఆధీనంలో ఉంటుంది?

దేశంలో ప్రథమ మహిళా రైల్ ఇంజిన్ డ్రైవర్?

ఎ. రక్షణ శాఖ బి. రెవెన్యూశాఖ
సి. హోంశాఖ డి. న్యాయశాఖ

119. సివిల్ (పౌర) నేరల్లో న్యాయస్థానంలో తేసు సమాధు చేసేవారు?

ఎ. పోలీసులు
బి. సప్టానికి గురైనవారు
సి. లాభం పొందినవారు
డి. మౌనం చేసినవారు

120. క్రిమినల్ నేరాలను మొదట ఎక్కడ విచారిస్తారు?

ఎ. పోలీసు స్టేషన్
బి. జుడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు
సి. హైకోర్టు డి. సెషన్స్ కోర్టు

121. తెలంగాణలో వ్యవసాయ కూలీలుగా జీవించే సాగున్న గ్రామీణ కుటుంబాలు?

ఎ. 1/5వ వంతు బి. 2/5వ వంతు
సి. 3/5వ వంతు డి. 4/5వ వంతు

122. రైతులు, కంపెనీల మధ్య అవగాహనతో చేసే వ్యవసాయానికి గల పేరు?

ఎ. సేంద్రియ వ్యవసాయం
బి. ఒప్పంద వ్యవసాయం
సి. సాంధ్ర వ్యవసాయం
డి. విస్తృత వ్యవసాయం

123. ఒప్పంద వ్యవసాయంలో గల లోపం?

ఎ. స్థిరమైన ధరలు
బి. పంటల నాణ్యత
సి. అధిక పెట్టుబడులు
డి. సైవి ఏవీకావు

124. మన దేశంలో గల సంతల సంఖ్య?

ఎ. 10,000 బి. 15,000
సి. 20,000 డి. 25,000

125. సంతలు జరిగే రోజులు- ప్రదేశాలకు సంబంధించి తప్ప జతను గుర్తించండి?

1. అత్తకూడు- సోమవారం
2. ముసంగోడు- గురువారం
3. కట్టంపాడు- బుధవారం
4. వార్కట్ పల్లి- శుక్రవారం

126. హొబుల్ గ్రామంలో సంత జరిగే రోజు?

ఎ. ఆదివారం బి. సోమవారం
సి. మంగళవారం డి. బుధవారం

127. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదారులను నేరుగా వినియోగదారులను కలవడానికి ప్రారంభించింది?

ఎ. రైతు బండ్ బి. అన్నా బజార్

సి. రైతు బజార్ డి. రైతు మార్కెట్

128. రైతు బజార్లో ధర ఏ విధంగా నిర్ణయిస్తారు?

ఎ. టోకు వర్తకుని ధరకంటే 10శాతం అధికం, చిల్లర వర్తకుని ధర కంటే 10శాతం తక్కువ
బి. టోకు వర్తకుని ధర కంటే 25 శాతం అధికం, చిల్లర వర్తకుని ధర కంటే 25శాతం తక్కువ
సి. టోకు వర్తకుని ధర కంటే 30శాతం అధికం, చిల్లర వర్తకుని ధర కంటే 30శాతం తక్కువ
డి. టోకు వర్తకుని ధర కంటే 40శాతం అధికం, చిల్లర వర్తకుని ధర కంటే 40శాతం అధికం.

129. రైతు బజార్లో రైతులతో పాటు దుకాణాలు ఎవరికి కేటాయిస్తారు?

ఎ. మిల్లర్
బి. స్వయం సహాయక సంఘసభ్యులు
సి. కమిషన్ ఏజెంట్లు
1. ఎ, బి, సి డి. ఎ, బి, సి

130. వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డుల్లో ప్రారంభ కనీస ధర డేనితో ప్రారంభం అవుతుంది?

ఎ. గిట్టుబాటు ధర
బి. సేకరణ ధర
సి. మద్దతు ధర డి. జారీ ధర

131. కనీస మద్దతు ధరలు ప్రకటించింది ?

ఎ. వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్లు
బి. వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డ్లు
సి. ప్రభుత్వం

విదానానికి గల పేరు?

ఎ. సేంద్రియ బి. నిష్పత
సి. ఒప్పంద డి. ఏదీకాదు

138. రాష్ట్రంలో మొత్తం రైతులతో చిన్న రైతుల వాటా ?

ఎ. 1/2 బి. 2/5
సి. 3/5 డి. 4/5

139. కింది వాటిలో ఒప్పంద వ్యవసాయం వల్ల కలిగి దుష్ఫలితాం?

ఎ. అధిక రసాయన ఎరువుల వినియోగం
బి. అధిక భద్రత క్షీణించడం
సి. భూగర్భజలాల అధిక వినియోగం
డి. పైవన్నీ

140. 2011లో భారతదేశంలో 1000 మంది వరుషులకు గల ప్రీల సంఖ్య?

ఎ. 945 బి. 943
సి. 940 డి. 931

141. స్త్రీలకు వారసత్వ ఆస్తిలో పురుషులతో సమానంగా హక్కు కల్పించిన తొలి రాష్ట్రం?

ఎ. కేరళ బి. మహారాష్ట్ర
సి. ఆంధ్రప్రదేశ్ డి. పశ్చిమబెంగాల్

142. భారతదేశంలో ప్రథమ మహిళా రైలింజిన్ డ్రైవర్?

ఎ. సత్తవతి యాదవ్
బి. సురేఖ యాదవ్
సి. సుజాతా యాదవ్
డి. సుప్రియాంక యాదవ్

143. అక్షరాస్యత రెక్కించడానికి ఏ వయస్సు లోపు వారిని పరిగణిస్తారు?

ఎ. 0.5 సంవత్సరాలు
బి. 0.6 సంవత్సరాలు
సి. 0-7 సంవత్సరాలు
డి. 0.8 సంవత్సరాలు

144. భారతదేశంలో మహిళలు అనేక రంగాల్లో ప్రగతి సాధించడానికి కారణమైన అంశాలు ఏ దశకంలో చోటు చేసుకున్నాయి?

ఎ. 1950 బి. 1960
సి. 1970 డి. 1980

145. భారతదేశంలో మొదట జనగణన జరిగిన సంవత్సరం?

ఎ. 1871 బి. 1872
సి. 1880 డి. 1882

146. కింది వాటిలో లింగ నిష్పత్తి తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రం?

ఎ. కేరళ బి. మధ్యప్రదేశ్

టెట్ ప్రత్యేకం సోషల్ స్టడీస్

సి. హర్యానా డి. తెలంగాణ

147. పనిచేసే సమాహం వయస్సు జనాభా లెక్కల ప్రకారం?

ఎ. 14-25 సంవత్సరాలు
బి. 14-45 సంవత్సరాలు
సి. 15-59 సంవత్సరాలు
డి. 14-60 సంవత్సరాలు

148. జనాభా గణన ప్రకారం అక్షరాస్యతను అంచనా వేయడానికి పరిగణించే వయస్సు?

ఎ. 5 సంవత్సరాల పైబడి
బి. 7 సంవత్సరాల పైబడి
సి. 9 సంవత్సరాల పైబడి
డి. 10 సంవత్సరాల పైబడి

149. భారతదేశంలో జనాభా క్షీణించిన సంవత్సరం?

ఎ. 1911 బి. 1920
సి. 1931 డి. 1941

150. దేశంలో అత్యధిక అక్షర్లు జనసాంద్రత గల రాష్ట్రాలు?

ఎ. పశ్చిమ బెంగాల్, సిక్కిం
బి. గోవా, హిమాచల్ ప్రదేశ్
సి. బీహార్, అరుణాచల్ ప్రదేశ్
డి. కేరళ, మేఘాలయ

	జనాబలు		
109.4	110.2	111.1	112.2
113.4	114.2	115.2	116.1
117.2	118.3	119.2	120.1
121.2	122.2	123.3	124.4
125.8	126.1	127.3	128.2
129.2	130.3	131.3	132.2
133.1	134.1	135.2	136.3
137.8	138.4	139.4	140.8
141.8	142.2	143.3	144.4
145.2	146.3	147.3	148.2
149.2	150.3		

రామాంజనేయులు, ప్యాకల్టీ ఏకేఆర్ స్టడీ సర్కిల్, వికారాబాద్

మీకు తెలుసా?

క్రూయిజ్ క్షిపణులు

- ❖ ఇవి భౌగోళిక లక్ష్యాల్ని దాడి చేయడానికి కంప్యూటర్తో నిర్ణయించిన మార్గంలో ప్రయోగించే క్షిపణులు. వీటి ప్రయానం సాధారణంగా భూవాతావరణంలోనే దాదాపు స్థిర వేగంతో జరుగుతుంది. బాలిస్టిక్ క్షిపణుల్లాగా భూవాతావరణాన్ని దాటి ప్రయాణించవు.
- ❖ లక్ష్యాల్ని పైనుకు, భూమికి దాదాపు సమాంతరంగా ప్రయాణించి లక్ష్యాల్ని పైకి లేచి కొంత ఎత్తు తర్వాత భూగురుత్వాకర్షణ ఉపయోగించి లక్ష్యాల్ని పడి వాటిని నాశనం చేస్తాయి. ఈ క్షిపణులు సాధారణంగా మార్గనిరోధక వ్యవస్థ, పేదరే, విమానచోదక వ్యవస్థను కలిగి ఉంటాయి. ఫైట్ కంట్రోల్ కోసం వీటికి ఎయిర్క్రాఫ్ట్ లాగా చిన్న చిన్న రెక్సలను అమర్చుతారు. ఫలితంగా ఎగిరే సమయంలో వీటిని నియంత్రించే వీలు కలుగుతుంది.
- ❖ పేదరేడిగా సంప్రదాయ వార్నికాడెలనూ (లేదా) అణవార్ హెడెలను అమర్చి ప్రయోగించవచ్చు. క్రూయిజ్ క్షిపణుల్లో చోదక వ్యవస్థతో భాగంగా జెట్ ఇంజన్ గానీ, టర్బోప్యాన్ట్ ఇంజన్లను అమర్చుతారు. ఫలితంగా తక్కువ ఎత్తులోనూ సవినోటిక్ వేగంతో, అధిక సామర్థ్యంతో ప్రయాణిస్తాయి.

ఉదా. కాలిఫోర్నియా, రష్యా సంయుక్తంగా అభివృద్ధి చేస్తున్న బ్రహ్మాన్-2 సూపర్సోనిక్ క్షిపణి